

HUSLAB	PALVELUTUOTANTO, TYÖOHJE
	Sivu 1(2)
	Versio: 27.10.2009
	Laatija: Risto Hilla 27.10.09
PREANALYTIikka	Tarkastaja: Päivi Tissari 27.10.09
Bakteriologiset näytteet	Hyväksyjä: Martti Vaara 27.10.09
Nielun bakteeri- ja sieniviljelynäyte	Katselmoitu: Anne-Marie Kerttula 14.10.11

Nielun bakteeri- ja sieniviljelynäyte

Viittaukset	
HUSLAB	Nielun streptokokkiviljely - ohje seulontaa tekeväälle laboratoriolle http://www.huslab.fi/laatu/toimintakasikirja_liitteinen/nielun_streptokokkiviljely_ohje_seulontaa_tekevalle_laboratoriolle.doc

Tutkimuspyyntö

KL nro/ tutk.nro	Lyhenne	Tutkimus	Välineet	Näytteenotto	Säilytys ja lähetys
2703	Ps-StrVi	Ps-Streptokokki, viljely	dacrontikku	molemmista tonsilloista	geelikuljetusputki huoneenlämmössä tai CO-malja (+35 °C) tai Streptocult-levy (+35 °C)
4290	Ps-BaktVi	Ps-Bakteeri, viljely	dacrontikku	tonsilloista ja/tai takanielusta	geelikuljetusputki
9441*	-BopeVip	Bordetella pertussis, nukleiinihapon osoitus ja viljely	2 ohutmetallivartista dacrontikkua	ylhäältä nenänielusta	toinen kuivana steriilissä putkessa, toinen geelikuljetusputkessa
1254	-CodiVi	Difteria, viljely	dacrontikku	nielun peitteistä	geelikuljetusputki
3498	Ps-GcVi	Gonokokki, viljely	dacrontikku	takanielusta ja tonsilloista	geelikuljetusputki 1 vrk huoneenlämmössä
3509	Sk-SienVI	Sieni, viljely	dacrontikku	nielun peitteistä	geelikuljetusputki 1 vrk huoneenlämmössä

*HUSLABissa käytössä oleva tutkimusnumero

Tutkimuspyynnöstä tulee ilmenetä potilastietojen lisäksi näytteen laatu, näytteen ottoaika sekä haluttu tutkimus. Difteriaviljelyn tutkimuspyynnössä tulee ilmetä myös rokotus- ja matkustustiedot sekä mahdolliset kontaktit difteriaa sairastavaan henkilöön.

Potilaan esivalmistelu

Ruokailu ja juominen juuri ennen näytteen ottamista saattaa aiheuttaa epäluotettavuutta tutkimukseen. Suu- ja nielutulehdusten oireiden lievittämiseen tarkoitettujen desinfioivien kurkkutablettien nauttimista pitäisi myös välttää ennen näytteen ottoa.

Välineet

- dacrontikku
- geelikuljetusputki tai CO-malja tai Streptocult-levy
- spaatteli
- hiospäinen objektilasi + kuljetuskotelo (sieninatiivi)

PREANALYTIKKA**Bakteriologiset näytteet**

Nielun bakteeri- ja sieniviljelynäyte

Näytteenotto

Streptokokkiviljelyä otettaessa kieli painetaan alas spaattelin avulla. Näytteeksi otetaan dacrontikulla eritettä nielurisojen peitteistä (molemmista nielurisoista). Näytetikku laitetaan katkaisematta geelikuljetusputkeen.

Laaja nieluviljelyä (Ps-Bakteeri, viljely) otettaessa kieli painetaan alas spaattelin avulla ja etsitään mahdollinen tulehdusalue. Näytteeksi otetaan dacrontikulla eritettä nielurisojen peitteistä ja/tai takanielusta ja laitetaan katkaisematta geelikuljetusputkeen. **Huom!** Meningokokkiepäilystä tulee olla maininta näytepyynnössä.

Difteriaviljely (-CodiVi) otetaan dacrontikulla, jolloin näytteestä voidaan tarvittaessa tehdä suoraan PCR-tutkimus. Näytteeksi otetaan eritettä nielun peitteistä voimakkaasti hangaten, haluttaessa voidaan ottaa näyte myös nenänielusta.

Hinkuuskäviljely ja nukleiinihapon osoitus (-BopeVip) näytteeksi otetaan eritettä ylhäältä nenänielusta kahteen dacrontikkuun. Toinen näytetikuista lähetetään kuivana steriilissä putkessa, toinen geelikuljetusputkessa. Hiilitikku ei kelpaa näytteenottoon.

Gonokokki, viljely (-GcVi). Kieli painetaan alas spaattelin avulla ja etsitään tulehdusalue. Näytteeksi otetaan dacrontikulla eritettä nielurisoista (ja mahdollisista peitteistä) sekä takanielusta. Tikku laitetaan katkaisematta geelikuljetusputkeen.

Sieniviljely (Sk-SienVi) otetaan hankaamalla suun/hielun infektiotaaluetta dacrontikulla, joka laitetaan katkaisematta geelikuljetusputkeen.

Näytteen säilytys

Näytteet toimitetaan mahdollisimman nopeasti eteenpäin. Geelikuljetusputket säilytetään huoneenlämmössä ja yli vuorokauden säilytys jääkaapissa. Mikäli **gonokokkiviljely-näytettä** ei voida toimittaa laboratorioon saman päivän aikana, se säilyy noin vuorokauden geelikuljetusputkessa, säilytys huoneenlämmössä.

Tiedustelut puh. 09 191 26800. Sieniviljely puh 09 471 76290.